

Thales Foundation

ΕΠΙΠΕΔΟ 9-10 (Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-Α' ΛΥΚΕΙΟΥ)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1-10: 3 ΜΟΝΑΔΕΣ

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση:

1. Το δικαστήριο εξέδωσε την απόφαση. Σε ποιο χρόνο βρίσκεται το ρήμα της πρότασης:

A) αόριστο B) παρατατικό Γ) ενεστώτα Δ) παρακείμενο E) καμία από τις προηγούμενες

2. Η λέξη «εκείνος» είναι:

A) επίθετο B) ουσιαστικό Γ) επίρρημα Δ) αντωνυμία E) καμία από τις προηγούμενες

3. Η λέξη «συμπαθητικός» είναι:

A) ουσιαστικό B) επίθετο Γ) επίρρημα Δ) αντωνυμία E) καμία από τις προηγούμενες

4. Δεν έχει λάβει ποτέ μέρος σε διαγωνισμό. Σε ποιο χρόνο βρίσκεται το ρήμα της πρότασης;

A) παρατατικό B) αόριστο Γ) παρακείμενο Δ) υπερσυντέλικο E) καμία από τις προηγούμενες

5. Το παράγωγο ουσιαστικό της λέξης δανείζω είναι:

A) δανειστικός B) δανεισμένος Γ) δανεικός Δ) δανεισμός E) καμία από τις προηγούμενες

Συμπληρώστε τις προτάσεις, επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη:

6. Οι Ευρωπαίοι πολίτες _____ τα δικαιώματα παραβιάζονται, μπορούν να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

A) οι οποίοι B) τους οποίους Γ) τα οποία Δ) οι οποίες E) των οποίων

7. Οι μετανάστες _____ εργάζονται στην Ευρώπη, συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη.

A) των οποίων B) οι οποίοι Γ) τους οποίους Δ) τις οποίες E) τα οποία

8. Μια συνώνυμη λέξη του ρήματος αισθάνθηκα είναι:

A) ένιωσα B) αγάπησα Γ) αντιλήφθηκα Δ) συνειδητοποίησα E) κατάλαβα

9. Μια αντώνυμη λέξη του ρήματος πουλώ είναι:

A) προσφέρω B) ανταλλάζω Γ) αγοράζω Δ) χαρίζω E) εξαγοράζω

10. Το παράγωγο επίθετο του ρήματος συλλογίζομαι είναι:

A) συλλογισμός B) σύλλογος Γ) συλλογισμένος Δ) συλλογιστικός E) συλλεκτικός

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 11-20: 4 ΜΟΝΑΔΕΣ

11. Το παράγωγο ουσιαστικό του ρήματος κατακλύζω είναι:

A) κατακλυστικός B) κατακλυσμαίος Γ) κατακλυσμικός Δ) κατακλυσμός E) καμία από τις προηγούμενες

12. Το καλοκαίρι κάνει _____ ζέστη στην Κύπρο.

A) πολύ B) πολλή Γ) πολλοί Δ) πολλής E) πολύς

13. « _____ σε παρακαλώ, τη λανθασμένη απάντηση από το τετράδιό σου».

A) Διάγραψε B) Διέγραψε Γ) Διέγραφε Δ) Διαγράψεις E) Είχες διαγράψει

14. Μού ζήτησε να τον _____ χρήματα.

A) δωρίσω B) αθροίσω Γ) καταθέσω Δ) δώσω E) δανείσω

15. Όσοι θα λάβουμε μέρος στο ταξίδι πρέπει το Σάββατο να _____ για να το οργανώσουμε.

A) αθροιστούμε B) προστεθούμε Γ) ταξιδέψουμε Δ) συναθροιστούμε E) οδηγηθούμε

16. Αυτή είναι η κοπέλα με _____ συνταξιδεύσαμε στο Παρίσι.

A) η οποία B) της οποίας Γ) την οποία Δ) οποία E) τις οποίες

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Μόνο μία είναι η σωστή απάντηση από τις Α,Β,Γ,Δ,Ε.

17. Ο αόριστος του ρήματος διαγράφω είναι:

A) διέγραψα B) διέγραφα Γ) διάγραψα Δ) είχα διαγράψει E) έχω διαγράψει

18. Ο παρατατικός του ρήματος εκλέγω είναι:

A) έκλεξα B) εξέλεξα Γ) έκλεγα Δ) εξέλεγα E) έχω εκλέξει

19. Ο παρακείμενος του ρήματος συλλέγουν είναι:

A) σύλλεξαν B) συνέλεξαν Γ) συνέλεγαν Δ) σύλλεξαν E) έχουν συλλέξει

20. Ο μέλλοντας στιγμιαίος του ρήματος αναπνέετε είναι:

A) αναπνεύσατε B) θα αναπνέετε Γ) θα αναπνεύσετε Δ) θα έχετε αναπνεύσει E) έχετε αναπνεύσει

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 21-30: 5 ΜΟΝΑΔΕΣ

21. Δακρ __ ζω , συγχ __ ζω , ανακουφ __ ζω , π __ ζω , κατακλ __ ζω

A) ύ, ύ, ί, ή, ύ

B) ύ, ί, ί, εί, ί

Γ) ί, ύ, ί, ή, ύ

Δ) εί, ί, ύ, εί, οί

E) ύ, ί, ί, ή, οί

22. γείτ __ νας , αλαζ __ νας , αγκ __ νας , αμπελ __ νας , καν __ νας

A) ω, ώ, ό, ό, ώ

B) ο, ό, ώ, ώ, ό

Γ) ο, ώ, ώ, ώ, ώ

Δ) ω, ώ, ό, ό, ό

E) ο, ό, ό, ώ, ό

23. βαθ __ ς , πλατ __ ς , συνεπ __ ς , διεθν __ ς , πολ __ ς

A) ύ, ή, ή, ή, ή

B) ή, ύ, ή, ή, ύ

Γ) ύ, ύ, ή, ή, ή

Δ) ή, ή, ή, ή, ύ

E) ύ, ύ, ή, ή, ύ

Διαβάστε το κείμενο «Το ποδήλατο» και απαντήστε τις ερωτήσεις 24-30

Απόγεμα. Σάββατο απόγεμα, γεμάτο φως. Απρίλης. Στην αυλή είχανε μαζευτεί κάμποσοι. Είχαν έρθει και από τα γειτονικά σπίτια κάτι γυναίκες κι ένα τσούρμο πιτσιρίκια.

- Απαρτία έχουμε σήμερα, είτε ο παππούς, που είχε βγει κι αυτός στην αυλή τσουλώντας την καρέκλα του με τις ρόδες. Το πόδι του, το αριστερό, ήτανε χρόνια παράλυτο.

Το αγόρι δούλευε πυρετωδώς. Γυάλιζε τώρα το τιμόνι. Οι άλλοι, γύρω του, χαζεύανε το ποδήλατο, που ήτανε το γεγονός της ημέρας στην αυλή. Σε λίγο, θ' ανέβαινε το αγόρι στο ποδήλατο, και ύστερα . . . ύστερα θα χαλούσε ο κόσμος. Θα έκανε βόλτες σ' όλη τη γειτονιά κι όλοι θα το καμαρώνανε πάνω στ' ολοκαίνουριο ποδήλατο, που το είχε φέρει πριν από μισή ώρα μόλις.

Στο μεταξύ, το αγόρι δεν έδινε προσοχή σε ό, τι γινότανε γύρω του. Γυάλισε το τιμόνι, τον σκελετό, τα πετάλια . . . Δεκαπέντε χρονών, μελαχρινό, λυγερό, δούλευε από δώδεκα χρονών σ' ένα μηχανουργείο.

Εκείνο το απόγεμα, είχε κάνει πραγματικότητα το μεγάλο του όνειρο : να πάρει ποδήλατο. Δύο χρόνια αγωνίστηκε γι' αυτό. Στερήθηκε τα πάντα : το σινεμά, το ποδόσφαιρο, ακόμα και το τσιγάρο που τραβούσε πότε πότε, στα κρυφά. Στο μηχανουργείο δούλευε υπερωρίες, τσακιζότανε στη δουλειά, γύριζε το βράδυ λιώμα από την κούραση, μα τ' όνειρο του, του έδινε κουράγιο και δε λύγιζε. Και να που ήρθε η ώρα! Εκείνο τ' απόγεμα, Σάββατο απόγεμα, σκόλασε από το μηχανουργείο λίγο νωρίτερα, πήγε στο μαγαζί, έδωσε ένα μάτσο λεφτά προκαταβολή, το υπόλοιπο θα το 'δινε με δόσεις, κάθε μήνα, πήρε το ποδήλατο, και τώρα, στην αυλή . . .

- Άτιμο ποδάρι! είπε ο παππούς. Αν δεν ήσουνα του λόγου σου, θα 'κανα κι εγώ μια βόλτα. Και χάιδεψε τα γένια του.

- Μωρέ σεις, έπρεπε να ξουριστώ μέρα πού 'ναι σήμερα ! φώναξε. Βάλτε νερό να ζεσταθεί, γρήγορα! Η νύφη του, η μάνα τού αγοριού, έτρεξε κι άναψε το καμινέτο.

Έλειπε ένας! Ο πατέρας του παιδιού! Τον είχανε πιάσει οι Γερμανοί σ' ένα μπλόκο, στην κατοχή, και τον εκτελέσανε δυο μήνες αργότερα.

Η μεγάλη στιγμή είχε φτάσει. Όλα ήταν έτοιμα. Το ποδήλατο άστραφτε ολάκερο. Τέσσερις σημαιούλες κυμάτιζαν πάνω του.

Ο παππούς, φρεσκοξυρισμένος - είχε κοπεί δυο φορές στη βιασύνη του - ήτανε τώρα έξω από την ξύλινη πόρτα της αυλής και γύρω του όλοι οι άλλοι. Η μάνα, με την ποδιά στη μέση, έκανε πως κάτι της μπήκε στο μάτι τάχα, για να σκουπίσει, με τρόπο, το δάκρυ που είχε κυλήσει. Τα πιτσιρίκια είχανε ανοίξει κάτι πελώρια στόματα, χαζεύοντας. Από τη συγκίνησή τους, τρέχανε οι μύτες τους.

Όλα ήταν έτοιμα. Το ποδήλατο, το αγόρι, και οι άλλοι.

Πλύθηκε, άλλαξε, έβαλε το χρωματιστό καρώ πουκάμισο και το γκρι παντελόνι που το είχε για τις Κυριακές.

Όλα ήταν έτοιμα. Αλλά όχι, έλειπε κάτι, που ήρθε κείνη τη στιγμή : ένα κόκκινο τριαντάφυλλο, που το χέρι ενός κοριτσιού το έβαλε στο τιμόνι. Τα μάγουλα του αγοριού γινήκανε πιο κόκκινα κι από το τριαντάφυλλο.

Και ξεκίνησε . . . Στην αρχή, πήγαινε αργά, σαν τον καβαλάρη που πρωτοκαβαλάει ένα άλογο και θέλει να το γνωρίσει. Μα ύστερα πήγαινε όλο και πιο γρήγορα.

Τώρα είχανε μαζευτεί κι άλλοι μπροστά στην εξώπορτα της αυλής. Ήτανε κάτι καινούργιο για τη φτωχογειτονιά τούτο το ποδήλατο. Κάτι που ήρθε να ταράξει τα στεκούμενα νερά.

Το αγόρι έτρεξε πρώτα στον δρόμο, που ήτανε μπροστά στο σπίτι του, ύστερα χάθηκε στη γωνιά, σε λίγο ξαναφάνηκε από δεξιά και ξαναπέρασε μπροστά από το σπίτι του, ξαναχάθηκε στη γωνιά και σε λίγο φάνηκε από αριστερά και ξαναπέρασε μπροστά από το σπίτι του . . . Κοίταζε καμιά φορά, έτσι καθώς έτρεχε, τους ανθρώπους μπροστά στην εξώπορτα της αυλής που σαλεύανε ψηλά τα χέρια τους

και φωνάζανε, μα οι φωνές τους, φτάνανε στ' αυτιά του σαν ένα βαθύ βουητό. Και ξεχώριζε το κορίτσι που είχε βάλει στο τιμόνι το κόκκινο τριαντάφυλλο.

Άρχισε τις ακροβασίες σε λίγο. Έτρεχε χωρίς να βαστάει το τιμόνι τώρα. Οι άνθρωποι μπροστά στην εξώπορτα της αυλής ενθουσιάστηκαν ακόμα πιο πολύ, τα χέρια τους σαλεύανε ψηλά και φωνάζανε ακόμα πιο δυνατά. Το αγόρι πλησίαζε τώρα στην κορυφή τού θριάμβου του. Έτρεχε, έτρεχε . . . Και κοίταζε τούς ανθρώπους που ήταν εκεί, έβλεπε τα χέρια τους που σαλεύανε ψηλά, άκουγε τις φωνές τους, ξεχώριζε το κορίτσι που είχε βάλει στο τιμόνι το κόκκινο τριαντάφυλλο, και τη στιγμή που κατηφόριζε το φορτηγό των τριών τόνων οι άνθρωποι το είδανε, μα το αγόρι δεν το είδε... Κοίταζε τους ανθρώπους 'κείνη την ώρα, είδε τα χέρια τους που σαλεύανε ακόμα πιο ψηλά, άκουσε τις φωνές τους ακόμα πιο δυνατές, θάρρεψε πως ήτανε από τον ενθουσιασμό τους που είχε κορυφωθεί, είδε ακόμα μια φορά το κορίτσι, το κορίτσι που είχε βάλει στο τιμόνι το κόκκινο τριαντάφυλλο. Άξαφνα ένα κόκκινο τριαντάφυλλο ήρθε μπροστά στα μάτια του, άξαφνα ολάκερος ο κόσμος γίνηκε ένα κόκκινο τριαντάφυλλο.

Αντώνης Σαμαράκης

Από τη συλλογή διηγημάτων, «Ζητείται Ελπίς», Σελ. 49-52

Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2008

---

24. Ποια ήταν η ηλικία, το παρουσιαστικό και το επάγγελμα του αγοριού;

- A)** Το αγόρι ήταν δώδεκα χρονών, μελαχρινό, λυγρό κι εργαζόταν σε μηχανουργείο
- B)** Το αγόρι ήταν δεκαπέντε χρονών, μελαχρινό, λυγρό κι εργαζόταν σε κατάστημα που πουλούσε ποδήλατα
- Γ)** Το αγόρι ήταν δεκαπέντε χρονών, μελαχρινό, λυγρό κι εργαζόταν σε μηχανουργείο
- Δ)** Το αγόρι ήταν δώδεκα χρονών, καστανόξανθο, λυγρό κι εργαζόταν σε μηχανουργείο
- Ε)** Το αγόρι ήταν δεκαπέντε χρονών, μελαχρινό, γεροδεμένο κι εργαζόταν σε μηχανουργείο

25. Ποιο ήταν το μεγάλο όνειρο του αγοριού;

- A)** να εργαστεί σε μηχανουργείο
- B)** να ενθουσιάσει το κορίτσι του με το καινούργιο του ποδήλατο
- Γ)** να μαζέψει χρήματα για να βοηθήσει την οικογένειά του που τα είχε ανάγκη
- Δ)** να αγοράσει ένα καινούργιο ποδήλατο
- Ε)** να καταφέρει κάτι που θα έκανε περήφανους τους γείτονές του

26. Πώς δικαιολογείται ο μεγάλος ενθουσιασμός των γειτόνων για το ποδήλατο του αγοριού;

- A)** Το ποδήλατο ήταν κάτι ασυνήθιστο για τη φτωχογειτονιά τους
- B)** Αγαπούσαν πολύ το αγόρι και ήθελαν να τού εκφράσουν την χαρά τους για την καινούργια του αγορά
- Γ)** Οι γείτονες δεν είχαν ξαναδεί ποδήλατο
- Δ)** Οι γείτονες δεν είχαν ξαναδεί ποδήλατο με τόσες σημαίες
- Ε)** Οι γείτονες δεν είχαν ξαναδεί καινούργιο ποδήλατο

27. Πώς εκδηλώνει ο παππούς τη συγκίνηση και τον ενθουσιασμό του για το ποδήλατο του αγοριού;

- A) Δακρύζει από τη χαρά του
- B) Χειροκροτεί τον εγγονό του την ώρα που αυτός τρέχει με το ποδήλατο στη γειτονιά του
- Γ) Ζητάει από το αγόρι να του δώσει το ποδήλατο να κάνει κι αυτός μια βόλτα
- Δ) Κόβεται δύο φορές στο ξύρισμα
- E) Ξυρίζεται και φοράει τα καλά του ρούχα, που είχε για τις Κυριακές

28. Πώς οδηγούσε το ποδήλατό του το αγόρι στην πρώτη του βόλτα;

- A) Πολύ προσεκτικά, διότι φοβόταν μήπως πάθει κάποια ζημιά το καινούργιο του ποδήλατο
- B) Έκανε ακροβασίες κι έτρεχε χωρίς να κρατά το τιμόνι
- Γ) Αργά, για να παρακολουθεί τις αντιδράσεις ενθουσιασμού των γειτόνων του
- Δ) Κάπως επιπόλαια, διότι το μυαλό του ήταν στο κορίτσι που τού πρόσφερε το τριαντάφυλλο
- E) Με ενθουσιασμό, αλλά και με προσοχή για να μην προκαλέσει κάποιο ατύχημα

29. Πώς αντέδρασαν οι γείτονες και οι συγγενείς του αγοριού όταν κατάλαβαν ότι κινδύνευε από το φορτηγό που ερχόταν;

- A) Μπήκαν μπροστά από το φορτηγό για να το εμποδίσουν να χτυπήσει το αγόρι
- B) Κάλυψαν τα μάτια τους για να μην δουν το φορτηγό να χτυπάει το αγόρι
- Γ) Έτρεχαν πάνω κάτω σαν τρελοί
- Δ) Προσπάθησαν να τον προειδοποιήσουν κουνώντας ψηλά τα χέρια τους και φωνάζοντας δυνατά
- E) Φώναζαν στον οδηγό του φορτηγού να σταματήσει

30. Το διήγημα τελειώνει με τη φράση «ολάκερος ο κόσμος γίνηκε ένα κόκκινο τριαντάφυλλο». Τι συνέβηκε τελικά;

- A) Το αγόρι χτυπήθηκε από το φορτηγό και σκοτώθηκε
- B) Το αγόρι είδε ένα φορτηγό που ήταν γεμάτο τριαντάφυλλα
- Γ) Το αγόρι νόμισε πως όλος ο κόσμος κρατούσε τριαντάφυλλα
- Δ) Το αγόρι είδε τον ήλιο σαν ένα τεράστιο τριαντάφυλλο
- E) Το αγόρι έβλεπε μόνο το κορίτσι που τού πρόσφερε το κόκκινο τριαντάφυλλο